

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

res ex Romanis corruptos, in suam traxisset ille sententiam: nec ferre poterat, quod se Romanorum scriberet moderatorem, rescripsit hac forma: Fridericus diuina fauente clementia, inclytus, triumphator, Romanorum Imperator, à Deo coronatus, sublimis in Christo fidelis, magnus, pacificus, glorirosus Cæsar, Græcorum moderator, & semper Augustus: Nobili & illustri regi Græcorum & Imperatori Emanueli, dilecto fratri nostro, salutem & fraterni amoris affectum. Et inter cetera sic: Sicut ille rex regum, à quo omnis potestas, Ro. Imperium caput totius orbis constituit, ita etiam sedem Romanae ecclesiæ omnium ecclesiarum vnicam matrem dominam magistrumq; ordinavit: quod vtq; duorum numerο gladiorum signavit, quos dixit orbi sufficere, ius author fidei Christianæ. Quapropter tuam prudentiam commonemus, quatenus nobis & Romano Imperio honorem debitum recognoscas, & summo pontifici, quem nomine sanctum appellas, debitam exhibeas obedientiam & honorem. Remisit autem Imperator nūcios multis muneribus honoratos. Quo quidem tempore Sigismundus Brandenburgensis episcopus, Alberti marchionis filius, in sedem Bremensem, ad quam ante XV. annos electus fuit, transfertur.

CAP V T XXXVIII.

Vlricus erat Halberstadiensis episcopus, qui, quod Alexandroparéret, à sede sua electus exultabat: iamq; rebus compositis, redibat ad ecclesiam suam. Ille erat Henrico duci infestissimus. Manus autem Imperatoris nunc erat in persecuzione Henrici cum illo. Statim ergo ad illius redditum commota est terra, in qua, sicut uenibus principibus orientalis Saxoniae, multa in Henricum duce cœpit emoliri, fugato Gerone intruso, omni-

bus, quæ per illum multis annis ordinata fuere, cassatis: Omnes ab eo consecrati, sunt officio suspensi. Ecclesia, quas ille magis execravit, q̄ cōsecravit, clausæ sunt: & corpus beati Burchardi, quod ille transtulerat, per Vlricum terræ reconditum est. Quo tempore, Hēricus dux in Vandalia expugnauit urbem Demyn: Audito autem de ingressu Vlrici, iam se intellexit esse circumuentum: Vocatis admodū paucis ex familiaribus, dixit, sine omni mora in Saxoniam redeundum: Edocet, maximè trans Albiam noua sibi bella consurgere: Quocircà properandum, & res omnes hoc loco interrumpendas. Tum machinarum magister: Si hoc, inquit, tibi cordi est, possimus incendio urbis finire bellum. Non hoc placuit ducē cōceptum. Nam incendio nocere hosti, sibi nihil prodeſſe, futurum facile: vt hostes resumptis viribus, vbi declinauerit, sua vicissim incendio vastaturos. Rebus igitur per industriam subornatis, effecit, vt hostes de pace obſides exhiberent: Quibus acceptis, Brunswicū repedauit. Vlricus autem Halberstadensis, occupabat montem, qui dicitur Hoppelberch, firmans in eo præſidium. Henricus dux aduolans, facile diruit quæ ille firmasse putabat. Illo abeunte, opus renouarunt hostes, magisq; robatori, redeuentem ducem repulerunt, nonnullis cæſis, aliquot etiam captis. Mortuus est eo tempore Henricus comes, vitricus Adolphi Holsatiae comitis: Mater eius Matildis, prudens & religiosa fœmina, soluta à lege matriti, domum illius sapienter disponebat: Qui cùm miles factus esset, non degenerauit à virtute paterna. Sed tum in Henricum ducem uno omnes animo conſpirarunt, qui Imperatori gratificari volebant. In primis Philippus Coloniensis archiepiscopus magno agmine terram ducis ingreditur, deuastans incendijs

Ee 4 multis

multis Westphaliā: & ita processit usq; in Quernham-
len, nec ultra progressus redijt, Visurgū fluuiū iam ha-
bens obuium. Circa eosdē dies reuersus est Imperator de
Italia, & occurrit illi Hēricus Spirā, questus est de Phi-
lippo præsentie, q; terrā illius sit hostiliter ingressus, cām
nihil in eū hostile vñq; fecerit. Imperator tum dismu-
lans quod sentiebat, curiā illis indixit apud Wormati-
am: ducem præcipue adesse iussit, responsūrum queri-
monijs principū. Intelligēs aut dux rerū inclinationem,
ed venire dissimulauit. Imperator secundā illi indixi in
Magdeburgo, vbi Theodericus de Lādesberch marchio
duellum ei obtulit, imponens & insimulans eum de qui-
busdā in Imperiū tradimentis. Indignationis aut prop-
or visa est ratio, q; Wandali, cōniuente Henrico, terram
illius excursionibus infestārūt. Dux vbi comperit, adesse
noluit: In Aldesteph tamen vicino loco constitutus, per
nuncios apud imperatorem egit, vt fide publicā inter-
posta, in colloquiū illum secretū admittere dignaretur.
Imperator exiuit, occurringens illi ad locum constitutum:
Quē dux placidis verbis, vbi in conspectum venit, lenite
studebat. Imperator aut quinq; milliū marcharū mul-
ctam duci indixit, consiliumq; addidit, vt ea leui tanto
principi pecunia persoluta, satisfecisse videretur Impe-
riō: & perinde facile futurū spōdebat, accusantes prin-
cipes ut cōplacarentur. Sed duci visum est indignū, pe-
cuniam in causam transactionis, nō sine honoris macula,
psoluere. Itaq; sine fine discessere. Indē Imperator tertiu-
am illi curiā Goslariae præfixit: quā, vt priores, dux dis-
mulando neglexit. Imperator igitur procedens in con-
cionē, de more proceres sciscitatus est, sententiam que-
rens, quid mereretur, qui legitimē euocatus, tertio con-
tumaciter abesset? Cui ex sententia principum est
respon-

responsum, quod dictante iustitia, omni sit honore desti-
tuendus: ut proscriptione publica iudicatus, & ducatu,
& omnibus careat ab Imperio beneficijs, alter in eius lo-
cum consurgat. Confirmatur ergo sententia: Impera-
tor adiudicauit fieri quod p̄ceres dictauere. Nè tamen
in re tanta præcipitatū videretur, & priusquam publicè
destitueretur, rogatu nonnullorum, ex superabundan-
ti, quarta est illi denunciata curia: Ad quam cùm non
venisset, sententia solenniter promulgata, deſtituitur
omni, quod ad Imperium pertineret, honore & benefi-
cio: Bernhardo de Anehold comiti, filio Alberti marchi-
onis, quod ex eadem Magni nouissimi ducis stirpe per
auiam descenderet, ducatus Saxoniae ſolēni donatur ap-
paratu. Dux vbi comperit, questus est atrocem ſibi irro-
gari iniuriam: quod natus in Suevia, non niſi in terra
natuitatis ſu& potuerit ac debuerit deſtituti, nec potue-
rit niſi in terra nativa proſcriptione damnari. Erat au-
tem annus post mille centum octogesimus. Ea verò res in
Heribpoli ciuitate Francie orientalis agebatur.

CAPVT XXXIX.

Facta autem deſtitutione, iam tunc euigilarunt
omnes hostes eius. Philippus Coloniensis archie-
piscopus iterū expeditione facta, processit in Westpha-
liam: Ibi nihil sanctum, nihil religiosum: incendia, præ-
da, omnia miſcuere: Effracta monasteria, violatae ſacrae
virgines: Vix expleto ministerio, calices rapti de altari.
Tantum autem ſibi ex illo tempore iuris vendicabat in
eam terrā, vt in reliquum ſe ſemper ſcriberet cū poſte-
ris ducem Westphaliae. Wichmannus Magdeburgensis
archiepiscopus, Aldeſleph oppidum obſedit: Inerat vali-
dum Henrici præſidium. Bernhardus de Lippia præfuit
obſeffis. Multa tentata ſunt in expugnationem: ſed ſu-
ſtrata

Ee 5